

หลักสูตร การทอผ้ามัดหมี่ลายสิริวชิราภรณ์
๑ อำเภอ ๑ อาชีพ จำนวน ๓๕ ชั่วโมง กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอสว่างงาม

ความเป็นมา

จังหวัดพิจิตร เป็นจังหวัดที่มีวัฒนธรรมการทอผ้ามานาน และได้สืบทอดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมจนเป็นเอกลักษณ์ของตนเองที่โดดเด่น ยิ่งหากได้ศึกษาอย่างลึกซึ้งแล้วจะค้นพบเหตุผลหลายประการ ที่สนับสนุนในเรื่องการทอผ้ามัดหมี่ลายสิริวชิราภรณ์ที่เป็นเอกลักษณ์ ในด้านต่างๆเช่นวัฒนธรรมประเพณี วิธีการทอ ลวดลายผ้า และกรรมวิธีการทอ ตลอดทั้งการใช้ผ้ามัดหมี่ในโอกาสต่างๆ และยังเป็นการอนุรักษ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่ตลอดไป

สำหรับแบบลาย สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา ทรงศึกษาค้นคว้าผ้า ลวดลายโบราณจากทุกภูมิภาคของประเทศ ทรงนำมาออกแบบผสมผสานกับ “ลายดอกกรัก” ที่สื่อถึงความรักและกำลังใจ และสร้างสรรค์ขึ้นเป็น “ผ้าลายสิริวชิราภรณ์” ประเภทผ้ามัดหมี่ พระราชทานเป็นของขวัญแก่ช่างทอผ้า ทุกกลุ่มทุกเทคนิค เยาวชนคนรุ่นใหม่ และชาวไทยทุกคน ที่มุ่งมั่นสืบสานและต่อยอดภูมิปัญญาและงานหัตถศิลป์พื้นถิ่นให้ดำรงคงอยู่คู่แผ่นดินไทยอย่างยั่งยืน

หลักการของหลักสูตร

๑. เน้นการเลือกใช้ด้ายที่มีคุณภาพในการทอซึ่งจะทำให้ผ้ามีความนุ่มพลิ้วสวยงาม
๒. เน้นการประยุกต์ลวดลาย และสีย้อม ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
๓. เป็นรูปแบบการขายที่สามารถประยุกต์ใช้ได้หลากหลาย

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะความรู้ความเข้าใจ เทคนิคการทอผ้ามัดหมี่ลายสิริวชิราภรณ์สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้
๒. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถออกแบบการมัดลาย การย้อมสีที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
๓. เพื่อเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และอาชีพดั้งเดิมของบรรพบุรุษ
๔. เพื่อเป็นการสืบสานวัฒนธรรมทอผ้ามัดหมี่ลายสิริวชิราภรณ์ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือประชาชนกลุ่มเป้าหมายทั่วไป

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ
๓. ควรเป็นผู้มีใจรักในการทอผ้าและมีความอดทน

ระยะเวลา รวม ๓๕ ชั่วโมง แบ่งเป็น

ภาคทฤษฎี จำนวน ๑๐ ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ จำนวน ๒๕ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร : การทอผ้ามัดหมี่ลายสิริวชิราภรณ์ จำนวน ๓๕ ชั่วโมง

หลักการ	จุดมุ่งหมาย	เนื้อหาวิชา	จำนวนชั่วโมง		สื่อ อุปกรณ์	วิธีสอน/กิจกรรม	การประเมินผล
			ทฤษฎี	ปฏิบัติ			
๑. ช่อง ทางการ ประกอบ อาชีพ	๑.๑ ให้สามารถ อธิบายถึงความ สำคัญของการ ประกอบอาชีพและ วิธีการเพิ่มมูลค่าของ ผลิตภัณฑ์ได้ ๑.๒ สามารถอธิบาย ความเป็นไปได้ใน การประกอบอาชีพ การทอผ้ามัดหมี่ลาย สิริวชิราภรณ์ได้ ๑.๓ ให้สามารถบอก แหล่งการเรียนรู้/ภูมิ ปัญญาด้านต่างๆที่ เกี่ยวข้องกับการ ตัดสินใจประกอบ อาชีพการทอผ้า มัดหมี่ลายสิริวชิรา ภรณ์ เจ้าฟ้าสิริ วัฒนวารี	๑.๑ ความสำคัญ ของการ ประกอบอาชีพ ๑.๒ ความเป็นไป ได้ของการ ประกอบอาชีพ ๑.๓ แหล่ง เรียนรู้/ภูมิปัญญา ๑.๔ ทิศทางการ ประกอบอาชีพ	๓	๕	- เอกสาร/ สิ่งพิมพ์ที่ เกี่ยวกับการทอ ผ้ามัดหมี่ลายสิริว ชิราภรณ์ - ด้ายโทเล - สีย้อมผ้า - ฟืม - กะละมัง - สื่อบุคคล เช่น วิทยากร ผู้รู้ใน ชุมชน	- ศึกษาข้อมูล - อธิบาย - สาธิต - ปฏิบัติจริง - ศึกษาดูงานใน สถาน ประกอบการ - นิทรรศการ	- สังเกต - ตรวจสอบงาน - ชักถาม

หลักการ	จุดมุ่งหมาย	เนื้อหาวิชา	จำนวนชั่วโมง		สื่อ อุปกรณ์	วิธีสอน/กิจกรรม	การประเมินผล
			ทฤษฎี	ปฏิบัติ			
๒.ทักษะการประกอบอาชีพ	๒.๑ ให้สามารถอธิบายขั้นตอนของการเตรียมการประกอบอาชีพ ๒.๒ ให้สามารถบอกถึงวัตถุประสงค์/การทอผ้ามัดหมี่ลายสิริวชิราภรณ์ เจ้าฟ้าสิริวัฒนวรีย ๒.๓ ให้สามารถฝึกปฏิบัติ การทอผ้ามัดหมี่ลายขอ เจ้าฟ้าสิริวัฒนวรียกระบวน และขั้นตอนในการทอผ้าและเทคนิคความรู้ในการทำลายผ้าต่างๆได้	๒.๑ ขั้นตอนการประกอบอาชีพ การทอผ้ามัดหมี่ลายขอ เจ้าฟ้าสิริวัฒนวรีย ๒.๒ การเลือกใช้วัตถุดิบและการทอผ้ามัดหมี่ลายขอ เจ้าฟ้าสิริวัฒนวรีย ๒.๓ การเลือกใช้เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทอผ้ามัดหมี่ลายขอ เจ้าฟ้าสิริวัฒนวรีย ๒.๔ การผลิตและขั้นตอนในการทอผ้ามัดหมี่ลายขอ เจ้าฟ้าสิริวัฒนวรีย	๓	๑๐	- เอกสาร/สิ่งพิมพ์ ที่เกี่ยวกับการทอผ้ามัดหมี่ลายสิริวชิราภรณ์ เจ้าฟ้าสิริวัฒนวรีย - ด้ายโทเล - สีย้อมผ้า - ฟืม - กะละมัง - สื่อบุคคล เช่น วิทยากร ผู้รู้ในชุมชน	- ศึกษาข้อมูล - อธิบาย - สาธิต - ปฏิบัติจริง - ศึกษาดูงานในสถานประกอบการ - นิทรรศการ	- สังเกต - ตรวจสอบผลงาน - ชักถาม

หลักการ	จุดมุ่งหมาย	เนื้อหาวิชา	จำนวนชั่วโมง		สื่อ อุปกรณ์	วิธีสอน/กิจกรรม	การประเมินผล
			ทฤษฎี	ปฏิบัติ			
๓. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ	๓.๑ สามารถอธิบายความสำคัญของโครงการประกอบอาชีพได้ ๓.๒ สามารถอธิบายประโยชน์ของโครงการประกอบอาชีพได้ ๓.๓ สามารถอธิบายองค์ประกอบของโครงการประกอบอาชีพได้ ๓.๔ สามารถเขียนโครงการประกอบอาชีพได้ ๓.๕ สามารถประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการประกอบอาชีพได้	๓.๑ ความสำคัญของโครงการประกอบอาชีพ ๓.๒ ประโยชน์ของโครงการประกอบอาชีพ ๓.๓ องค์ประกอบของโครงการประกอบอาชีพ ๓.๔ การเขียนโครงการประกอบอาชีพ ๓.๕ การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการประกอบอาชีพ	๔	๑๐	- เอกสาร/สิ่งพิมพ์ ที่เกี่ยวกับการทอผ้ามัดหมี่ลายสิริวชิราภรณ์ เจ้าฟ้าสิริวัฒนวารี - ด้ายโทเล - สีย้อมผ้า - ฟืม - กะละมัง - สื่อบุคคล เช่นวิทยากร ผู้รู้ในชุมชน	- ศึกษาข้อมูล - อธิบาย - สาธิต - ปฏิบัติจริง - ศึกษาดูงานในสถานประกอบการ - นิทรรศการ	- สังเกต - ตรวจสอบผลงาน - ชักถาม
รวม			๑๐	๒๕			

สื่อการเรียนรู้

๑. สื่อเอกสาร
๒. เอกสารประกอบการเรียนรู้
๓. ใบงาน
๔. ใบความรู้
๕. ภูมิปัญญา
๖. สถานประกอบการ

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๓. มีผลงานที่มีคุณภาพจึงจะได้รับวุฒิปัตร์

เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. ทะเบียนคุมวุฒิปัตร์
๓. วุฒิปัตร์ออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น